

beden v teh krajih poznal, da so to sami doseljeniki. Do odkritja Amerike ni vedel stari svet o kaktih, in še le pozneje so začeli pojedini trgovci te spačke kot čuda v Evropo pošiljati. Sam Linne je poznal samo deset raznih vrst kakta, a danes jih poznajo 800 vrst, in večina teh kaktov raste danes po raznih botaniških vrtovih v Evropi.

Vse, kar na kaktu vidimo, čudno je in nenavadno. Samo jeden rod kakta ima pravo perje. To perje pa je veliko in podolgasto, in ti kakti imajo perje samo dokler dežuje, kakor hitro pa nastopi vročina, koj se oblete. V familiji kaktov ima velikanov kakor tudi pravih pritlikavcev. Stebrasti kakti se potegnejo 10 do 13 m. Kar so stebrasti kakti v višini, tisto so bodičasti kakti v širini. Jedna vrsta ježastega ali bodičastega kakta v Mehiki zraste v oblo, katera meri štiri črevlje v višini, a sedem črevljev na obsegu. Drug mehikanski ježasti kakt biva še trebušnejši, in težak je kedaj pa kedaj 400 do 1000 kg. Ima zopet kaktov, kateri so tako drobni, da jik človek v pesku še ne opazi. Stebrasti kakti se dvigajo kot ravni stebri, kateri so ali okrogli, ali robati ali brez vej, ali vejnati. Nizki debeli stebrasti kakti se približavajo s svojo obliko ježastim kaktom in diojastim kaktom, a leti zopet tvorijo prehod v okrogle grčaste kakte, kateri so pokriti sedaj z večjim, sedaj z manjšimi grčami in bradavicami. Posebne oblike so zopet vijugasti kakti, katere tudi pri nas vrlo radi vzgajajo.

Malo ima rastlinskih familij, katerim bi bila domovina tako ozka kakor kaktom. Vsi kakti so doma v Ameriki. V vročih jim je krajih najglavnejše pristanišče, od tam zahajajo na sever in na jug v zmerno podnebje vse do 40. stopnje severne in južne širine. V vročih krajih gredo kakti visoko na bregove, in tu so tudi taki, kateri se nikdar ne spuščajo nižje izpod 2.000 m, in se spenjajo prav do večnega snega kot prave planinske rastline. Na obalah ob jezeru Titicaca v višini 4.200 m širijo se visoki pernati kakti, in se ponašajo s svojimi temnorudečimi cvetovi. Na južnej peruvanskej visočini v višini 4.700 m, kjer ne hava že ves rastlinski svet, presenečujejo potnika nenavadni kakti rumenkastorudeče barve. In povsodi izbirajo kakti suho in kamenjto zemljišče, in kjer se solnce najhujše opira, ondi jih je največ. Z Amerike so se razširili kakti po vsem svetu, kjer jim podnebje in zemlja ugajata, no najboljše so se udomačili po zemljah okoli Sredozemnega morja. Tu so pokrili ves pesek in kamen, tu se imajo, kakor da so od nekdanj tu doma. Tudi v Dalmaciji sta našli poglavito dve vrsti novo domovino.

(Datje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Poroka najmlajše cesarjeve hčere nadvojvodice Marije Valerije z nadvojvodom Franc Salvator-jem vršila se bode jutri 31. julija v Išlu,

kjer se že nekaj dni zbirajo člani cesarske rodbine in vabljeni gostje. Niti nevesta ne ženin nista osebno znana v širjih krogih, pa vendar jutršni praznik cesarske rodbine veselim srcem praznujejo vsi narodi širne avstrijske domovine, izrekoma to lahko trdimo, kar vidimo glede Slovencev. Z Belo Ljubljano počenši, tekmujejo mestne in selske občine, kako bi pokazale svojo rado-st o veselem prazniku, katerega praznuje cesarska rodbina. Srca vsih prebivalcev dežele kranjske radovala se bodo jutri z ljubljenim presvitlim cesarjem zanimive rodbinske dogodbe. S cesarjem in cesarico vred molili bodo jutri k Vsegamogočnemu, naj v obilici pošlje blagoslova novoporočencema, naj pošlje jima dobrega angela varuha, da spremlja in po pravi poti vodi vse njuno življenje. Enako pa bodo zajedno jutri hitele brezštevne prošnje k Bogu, naj dobremu očetu in ljubljene-mu vladarju da doživeti mnogo mnogo srečnih in veselih dni z novo poročenima, in pa, naj blagoslavlja očetovsko delovanje cesarjevo v srečo mogočne Avstrije in zadovoljnost vsih njenih narodov!

— V praznovanje poroke nadvojvodice Valerije mašujejo jutri ob 10. uri v stolni cerkvi sv. Nikolaja prevzvišeni knezoškof dr. Jakob Missija veliko mašo, h kateri so vabljeni vsa državna, deželna, upravna in pa vojna oblastva. Prav tako bode slovesna sv. maša tudi na vsih krajih, kjer imajo svoj sedež državna oblastva. Mnogi kraji priredijo tudi veselice, obdarujejo uboge in še na druge načine izražujejo svoja sočutja za cesarsko rodbino. Med drugimi priredi občina Blejska slavnost, katere čisti dohodek obrne za ustanovitev ubožne hiše za občino Blejsko. Prazniku odločen je sledeči spored:

1. Ob 10 uri zjutraj slovesna sv. maša v cerkvi na otoku.
2. Popoldne od 2. do 4. ure godba v prostorih kopališča.
3. Ob 4. uri popoldne tombola v gostilni Malnerjevi.
4. Ob 8. uri zvečer veselica na jezeru s splošno razsvitlavo.
5. Ob 10. uri zvečer ples v gostilni Malnerjevi.

Druge občine in vasi v bližini blejskega jezera prirede kresove in praznovanje veselega dneva vsaka po svojih najboljših močeh, vsi praznovanci tega veselega dneva pa bodo navdušeno in soglasno klicali: Bog živi nam cesarja!

— Poroka nadvojvodice Marije Valerije. S Kočevja se poroča „L. Zt.“ Tudi tukaj bode mesto s trgi vred slovesno praznovalo poroko nadvojvodice Valerije. Dne 30. julija zvečer bode mesto kočevsko razsvitljeno in pred stanovanjem c. k. okr. glavarjem bode godba, v Ribnici in pa Velikih Laščah bodo ta večer prižgali kresove. Na dan poroke razobešene bodo zastave v Kočevji, Ribnici in Velikih Laščah, povsod vdeležilo se bode učiteljstvo z šolarji in pa člani uradov slovesne sv. maše. V Kočevji in Velikih Laščah bodo v nedeljo popoldne ljudske veselice.

— Občni zbor zveze kranjskih prostovoljnih gasilnih društev vršil se je minulo nedeljo ob 10. uri dopoldne v magistratni dvorani, pod predsedstvom načelnika ljubljanskega gasilnega društva. Zbrane pozdravlja sta v imenu deželnega odbora: odbornik cesarski svetnik Murnik, v imenu mesta župan Grasselli. Potem se je vršilo zborovanje tako.

Zvezni odbornik gospod Ahčin poroča, da je na Kranjskem 56 prostovoljnih gasilnih društev, od katerih je zvezi pristopilo 32. Minulo leto so se ustanovila tri nova društva. Pri shodu je zastopanih 23 društev osebno, druga po oblastilih. Troški pri ustanovi zveze so bili veliki. Deželni odbor je daroval 600 gld., izdatkov pa je bilo toliko, da je v blagajnici preostalo 129 gld. 92 kr. Račun se vzame na znanje. Načelnik gospod Doberlet opomni, da se bodo troški zdatno znižali, ker bodo posebni nadzorovalci za okraje v prihodnje nadzorovali društva. Zaradi jednotne uniforme je treba počakati poročil od gasilnih društev na Avstrijskem, Moravskem, Češkem itd., ki imajo že jednaka znamenja, katerih deželna vlada ni potrdila, ker so preenaka znamenjem c. in kr. vojske. O priliki se bodo storili potrebni koraki. Zbor odobri to poročilo, kakor tudi ono g. Ahčina o shodu vseh avstrijskih zvez gasilnih društev. Sklenila se je prošnja na ministerstvo za notranje stvari, naj bi vsak prostovoljni gasilec, ki deluje 25 let, dobil od države svetinjo, kakor na Ogrskem. Sklenili so dalje, da bodo za slučaj vojske delovali vsi udje kot nosilci ranjencev, ako ne bodo klicani pod orožje. Kot zbirališče za prihodnji zbor se zopet določi Ljubljana, ker je najbolj pripraven kraj. V odbor zveze so bili izvoljeni, in sicer za Ljubljano: Ahčin, Doberlet, Hinterlehner in Rütting; za Dolenjsko: Gustin in Adlešič; za Notranjsko: Petrič in Verbič; za Gorenjsko: Jäger in Juvančič. Za pregledovalce računov so bili izvoljeni: Gerber, Fock in Majer. Konečno nasvetuje načelnik g. Doberlet, naj se g. cesarski svetovalec Murnik izvoli za častnega člana zveze v priznanje njegovih zaslug za gasilna društva. Temu nasvetu je zbor soglasno pritrtil. Ob 12. uri je bilo zborovanje končano.

— Iz Senožeč se poroča, da bodo tudi tam povodom svatovščine v cesarski rodbini na predvečer praznika trg razsvitlili, drugi dan se pa bode občinski zastop skupno vdeležil slovesne sv. maše.

— Gosp Ig. Kotnik, notarski kandidat v Ljubljani, postal je minulo soboto na graškem vseučilišči doktor prava.

— Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo ima letos v okolici tržaški dne 9. in 10. septembra svoj letni shod, tako da se prvi dan ogleda pogozdovanje od Sezane proti Trstu, dne 10. je zborovanje, popoldne ob 3. uri skupni obed, zvečer na parobrodu vožnja v Miramar, potem poljubni odhod. Po željah deležnikov je dne 11. avgusta izlet v Postojinsko jamo in potem z Gorice po Trnovskem gozdu v Idrijo, ali pa čez Beljak ogledavanje

zgradb hudournikov v dravski dolini. Glede teh izletov oglasiti se je pri načelniku primorskega gozdarskega društva Burgstallerju.

— Pri deželni blagajnici Istrski prišlo se je na sled velikemu izneverjenju ob priliki skontriranja dne 24., 25. in 26. julija. Pogreša se namreč 82 deželnih zastavnih pisem po 1000 gld. Preiskava je pokazala, da je deželni blagajnik, Gregor Rigo, zastavna pisma pri „Banka comercijale“ v Trstu zastavil za 62.800 gld. Kakor se s Poreča brzojavlja, dejali so blagajnika Rigo v zapor in je baje že deloma obstal.

— Mestni vodovod ljubljanski ima tudi počitnice. Mnogo gospodarjev dalo je dovršiti vpeljavo vodovoda v svoje hiše, akoravno se vsak hišnik boji razlake in nesnage po hiši in vrh tega še tistih stroškov. Ker pa postava hišniku davk nalaga, ne glede na to ali si vodo da napeljati, mislil si je pa vsak, rajši že pred vpeljem vodo, da ne bodem plačeval vode, ne da bi je dobival. Toda mestnemu magistratu je račun drugači. Že nad 14 dni čaka mnogo hišnikov na vodo, z mestnega urada pa se nihče ne pošle, da bi velike cevi navrtal in vodo spustil v hiše, ker so tam pozabili naročiti oklepov za navrtanje. V imenu in po željah mnogobrojnih meščanov toraj kličemo: Malo redneje in urneje!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Gozdarska in kmetijska razstava še vedno privablja mnogo obiskovalcev, ker dotični odbor neumorno skrbi, da je v razstavi videti vsak teden najmanj zopet nekaj novega. Politika pa je šla z Dunaja na počitnice, edinole minister unanjih zadev je prisiljen na straži biti, ker Balkanske dežele ne pridejo do miru, in vsak dan ga lahko iznenadi z kako nepričakovano novico.

Ta teden pa celo še odvaja pozornost od Dunaja svatovščina v kopeli Išelski, kjer se zbira Najvišja gospoda praznovat poroko najmlajše cesarjeve hčere. Da bode tje tudi Dunaj odposlal veliko število radovednežev, je več kot gotovo. Pri sprevodu k poroki navzoči bodo vsi člani cesarske rodbine s cesarjem in cesarico na čelu, se ve da bodo pripravljene prostori tudi za obilno število vsakovrstnih dostojanstvenikov.

Na Nižeavstrijskem pripravljajo se za predstoječe deželno-zborske volitve. Videti pa je, da namerava vlada protisemitom strogo na prste gledati. Vsaj je v Bruku ob Litovi, kamor je poslanec protisemit Fiegel sklical volilni shod, vlada vmes segla s prepovedom sklicaje se na izjemno stanje, ki tukaj še velja.

Praga postala je vsled češko-nemških poravnav središče sedanjega političnega življenja v Avstriji, ker vsakdo čuti, da je za sedaj in za bližnjo prihodnost vse odvisno od tega, ali se pričeta poravnava dožene ali ne. Mladočehi prizadevajo si na vse kriplje, dr. Riegerju in tovarišem spodnesti noge, da bi se potem sami vsedli